

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2019

aruandeaasta lõpp: 31.12.2019

ärinimi: Tulundusühistu Tuleva

registrikood: 14041764

tänavanimi, Telliskivi tn

maja ja korteri number: 60/1

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihnumber: 10412

telefon: +372 6445100

e-posti aadress: tuleva@tuleva.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	9
Bilanss	9
Kasumiaruanne	10
Raamatupidamise aastaaruande lisad	11
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	11
Lisa 2 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	12
Lisa 3 Tingimuslikud kohustised ja varad	13
Lisa 4 Osakapital	13
Lisa 5 Muud äritulud	13
Lisa 6 Mitmesugused tegevuskulud	14
Lisa 7 Tööjõukulud	14
Lisa 8 Seotud osapooled	14
Aruande allkirjad	16
Vandeauditori aruanne	17

Tegevusaruanne

Hea Tuleva liige,

2019 oli Tuleva jaoks märgiline aasta. Me oleme nüüd saavutanud eesmärgid, mille omale päris algul, ligi kolm aastat tagasi seadsime. Edukalt on käivitunud meie ühised teise ja nüüd ka kolmanda samba pensionifondid.

Teisisõnu: sel ajal kui poliitikud alles pensioni kogumise pärast vaidlevad, oleme meie, Tuleva liikmed, oma pensionireformi juba ära teinud!

Pensionisambad pole võluohi. Igaüks meist kogub sinna ikka nii palju raha, kui kõrvale jõuab panna - juurde tuleb ainult investeringute tootlus ja maha lähevad vahendustasud. Sellepärast on **kogumise põhimõtted** ka üsna lihtsad:

1. Mida varem hakkad kõrvale panema, seda vähem pead rihma pingutama. Et 65. sünnipäevaks sama summa kokku saada, pead 25-selt alustades iga kuu kõrvale panema umbes 3,5 korda vähem raha kui 45-selt alustades.

Sellepärast innustan kõiki Tuleva liikmeid loomulikult jätkama teise pensionisambasse kogumist ka siis, kui see muutub vabatahtlikuks. Ja kui sa veel pole jõudnud, hakka lisaks kohe täna ka kolmandasse sambasse koguma - kasvõi 25 eurot kuus kui esialgu rohkem pole võimalik! (1)

2. Investeringute tootlust ei oska keegi ette ennustada. Pole vaja ka. Selle asemel, et püüda teisi investoreid üle kavaldada, on kõige targem osta regulaarselt aktsiaid juurde. Seda meie ühised fondid teevadki. Maailmamajandust vedavate ettevõtete aktsionäridena kasvab meie vara väärtus koos globaalse majanduskasvuga. Majandus teatavasti kipub arenema tsükliliselt - madalseisude ajal langeb meie vara väärtus ka. See on paratamatu.

See on ka põhjus, miks ma Tuleva fondijuhina erinevalt kolleegidest pankades ei kipu rõhutama, kui edukas oli 2019 meie pensionifondidele. Jah, Tuleva teise samba aktsiafondi osaku puhasväärtus kasvas aastaga 23%. Jah, see on väga hea tootlus - parem kui enamiku pangafondide oma. Aga meil oleks olnud hea aasta ka siis, kui aktsiate hinnad turgudel oleks hoopis miinusesse jäänud nagu 2018. aastal juhtus. Sest pensioniks raha kogumine on pikk mäng: meile on tähtis jälgida, et meie vara väärtus käiks turgude keskmisega kenasti käsikäes - ühe aasta tõus ja teise aasta langus on pikas plaanis vähetähtis.

3. Pensionifondi kulude mõju on seevastu lihtsasti ennustatav. Iga euro, mida vahendaja sinu varast täna tasudeks ära võtab, ei teeni sulle järgmistel aastakümnetel tulu. Tuleva pensionifondides koguvad inimesed maksid ainuüksi eelmisel aastal tasudeks umbes 570 000 eurot vähem kui neil tulnuks ära anda pangafondide keskmise tasumäära juures. (2)

Ära usalda kedagi, kes räägib, et tasude mõju pole tegelikult eriti tähtis. Turgude ajalugu näitab selgelt, et tasumäär on sisuliselt ainus tõsiseltvõetav indikaator, mis investeerimisfondi pikaajalist tootlust ennustada aitab.(3)

2019. aasta olulisemad sündmused

Kasv

Meid, Tulevas kogujaid, oli 2019. aasta lõpus kaks korda rohkem kui aasta algul - 17 072 inimest. Ka meie fondide maht kasvas rohkem kui kahekordseks - 67 miljonilt eurolt 143 miljonile! Tuleva ühistu liikmeks astus aasta jooksul 1704 inimest - kokku oli meid, päris oma pensionifondide kaasomanikke 31. detsembriks 5641.

Kolmas samm

Mari Kuhi eestvedamisel käima lükatud Tuleva III Samba Pensionifond alustas 15. oktoobril. Aasta lõpuks oli meie uues fondis oma tuleviku jaoks raha kogumist alustanud juba 3749 inimest ja fondi maht oli kasvanud 9 miljonile eurole.

Vähem kui kahe ja poole kuuga võitsime kogu Eesti kolmanda samba kogujate arvust ligi 5%, aga see pole tegelikult kõige tähtsam. Tähtis on see, et meil, Tuleva liikmetel, (ja teistel Eesti inimestel ka) on nüüd olemas maksuefektivne, madalate tasude ja tõestuspõhise investeerimisstrateegiaga tööriist raha kogumiseks. Ükskõik, kas alles mõtled oma investeerimisportfelli ehitamisele või oled kogenud investor: enne muude rahapaigutuste kaalumist tasub ära kasutada kolmanda samba tulumaksuvaba limiit. (4)

Ühistu majandustulemused

Tuleva ühistu lõpetas 2019. aasta kasumis. Konsolideeritud ärikasum (ehk siis kasum enne finantstulu) oli 42 251 eurot, mille arvelt katsime eelmiste aastate tegevuskahjumi (5). Tuletan lühidalt meelde, mil moel meie esimeste aastate majandustulemused erinevad algses äriplaanis kavandatust.

Kulutused Tuleva IT infrastruktuuri arendusele

Meie algne äriplaan nägi ette, et Tuleva infosüsteem on lihtne veebileht - meiega koos koguda soovivad inimesed said selleks avalduse teha ja oma kontoseisu jälgida internetipangas.

Aga Tuleva kasvas asutajate visioonist mõjukaks tegijaks Eesti pensionifondide turul kiiremini kui lootsime. Et meie oma tagatuba jalgu ei jääks, otsustasime alustada infotehnoloogia infrastruktuuri üles ehitamist plaanitust varem. Mõistsime, et kui tahame inimestele kogumise lihtsamaks ja arusaadavamaks teha, peame looma Tuleva oma kontohalduse süsteemi, mis võimaldaks lisaks fondi vahetamisele jälgida oma isikliku pensionivara tootlust. 2019. aastal tegi üle 2000 kolmanda ja ligi 1000 teise sambaga liitunud inimest avalduse otse Tuleva kaudu.

Kolme aasta jooksul oleme Tuleva IT infrastruktuuri investeerinud üle 250 000 eurot. Sisene oma kontole: pension.tuleva.ee, et vaadata oma teise ja kolmanda samba senist tootlust, võrrelda seda maailmaturu keskmise ja inflatsiooniga. Samas saad näha, kui palju oleksid oma raha mõnda teise pensionifondi investeerides teeninud. Seejuures pea meeles, et aasta-paar on pensioniks kogudes väga lühike periood - kaugeleulatuvaid järeldusi sellest teha ei saa. (6)

Madalamad tasud - rohkem võitu kogujatele, veidi vähem tulu ühistule

Meie algne äriplaan nägi ette, et alustame 0,55%lise valitsemistasuga ning esimene võimalus tasusid langetada tekib alles pärast viiendat tegevusaastat. Suur huvi Tuleva vastu innustas meid võimalusi üle vaatama ja otsustasime alustada 2017. aasta kevadel kohe kolmandiku võrra madalama tasuga.

Kuna me Tuleva liikmetena oleme ühel ajal nii fondivalitseja omanikud kui fondi kliendid, siis meie jaoks on madalam valitsemistasu samamoodi rahaline võit kui ühistu tasudest teenitud tulu. Alates meie ühiste pensionifondide käivitamisest on Tuleva liikmed võrreldes Eesti pensionifondide keskmise tasumääraga võitnud ligi 900 000 eurot. Võrreldes meie oma algses äriplaanis kavandatud 0,55% valitsemistasuga oleme säästnud ligi 200 000 eurot. (2)

See ongi Tuleva peamine eelis pankade fondivalitsejate ees: me ei mängi null-summa mängu fondivalitseja omaniku ja pensionikoguja vahel. Meie valitsemistasu peab katma mõistlikud kulud ja tagama fondivalitsejale arenguks vajaliku kasumi. Kui tegevuskasumit üle hakkab jääma, saame liikmetena valida: kas maksame endale suuremat dividendi, langetame fondide valitsemistasusid või investeerime järgmisesse mõjusasse projekti.

Ühiskondlik mõju

Eesti vajab tarka, efektiivset ja jätkusuutlikku pensionistrateegiat. Tuleva ettepanekul tehtud seadusemuudatused on kaasa toonud suuri samme, mis toovad täna tööl käivatele inimestele reaalse rahalise võidu.

2019. aastal saavutatust olulisemad:

1. Tööelu alustajad, kes ise pensionifondi valinud pole, suunab riik nüüd ühte kolmest kõige madalama kuluga aktsiafondist. Varem sattusid nad loosiga võlakirjafondi. Tuleva ettepanekul juunis jõustunud pealtnäha väike muudatus loob tuhandetele noortele oluliselt paremad eeldused oma pensionirahale paremat tootlust teenida.
2. Kõik juhtivad erakonnad on lõpuks tunnistanud: kogumispensioni väljamaksete süsteem vajab reformi. 2020. aasta algul jõuab riigikogus teisele lugemisele seadusemuudatuste pakett, mis kaotab ebamõistliku kohustuse anda kogu teise sambasse kogutud vara üle kindlustusseltsile. (7)
3. Finantsinspeksioon hoiatas pensionifondide valitsejaid: fondide kuludest rääkides tuleb ausalt avaldada kõik tasud, mis inimeste taskust vahendajate taskusse liiguvad. Hoolimata sellest, et Tuleva ettepanekul jõustunud seadusemuudatus käsib alates 2018. aastast avaldada ka seni varjatud tasud, kippos pangafondide turundusmaterjalidest seni ikka jääma mulje, nagu peale valitsemistasu muid kulusid polekski. 1. novembril saadetud märgukirjas juhtis finantsinspeksioon sellele probleemile tähelepanu ja märkis üheselt: "pensionifondide valitsejad ei tohi inimesi eksitada, rõhutades oma reklaamides üksnes valitsemistasu määra, kuid jättes välja toomata muud tasud ja kulud." (8)

Kuidas mõjutab teise pensionisamba vabatahtlikuks muutmine Tulevat?

2019 tõi intensiivse arutelu kogumispensionide süsteemi tuleviku üle. Ühe valitsuserakonna algatusel kujundatud ja tuliseid vaidlusi põhjustanud seadusemuudatuste pakett jõudis aasta lõpuks riigikokku.

Kas pensioniks kogumine peaks olema kohustuslik või vabatahtlik, võib lõputult vaielda. Üks on selge: automaatne kogumine teise sambasse on väga hea asi just sellepärast, mida teise samba vabatahtlikuks muutmise pooldajad korrata armastavad: 20-aastaselt ei peaks keegi veel mõtlema vanadusele ja surmale. Ometi soosib teise samba vabatahtlikuks muutmine just neid, kes siiski just noorelt vanaduspõlvele

mõtlevad ja oma tuleviku heaks säästmist alustavad. Reform jätab kehvemasse seisus need, kes leiavad võimaluse tõsisemalt pensionile mõelda alles keskeas.

Riigikokku jõudnud reformikava tähtsaim saavutus on suurem paindlikkus ja madalamad kulud teise sambasse kogutud raha kasutamisel. Tänu hädavajalikule väljamaksete reformile võivad need, kes teise sambasse kogumist jätkavad. Inimestel, kes pensionisammastesse midagi ei kogu, pole hüppeliselt paremaks tehtud vara kasutamise võimalustest mingit kasu.

Kogumispensioni reformi kava kriitiline nõrkus on, et teise samba vabatahtlikuks muutmine tervikuna ei aita lahendada, vaid pigem süvendab Eesti pensionisüsteemi valusaimat probleemi: suur osa pensioniikka jõudjatest langeb vaesusesse. See ei aita parandada inimeste säästude tootlust ega tuua alla pensionifondide kulusid.

Mina kavatsen kindlasti kogumist teises sambas jätkata. Meie jaoks, kes me Tulevas kogume, teeb pensionireform kogumise veelgi paremaks, sest kaovad ära piirangud pensionieas raha kasutamisele. Hea on see, et kogumise jätkamiseks ei ole vaja midagi teha ega kuhugi avaldust esitada.

Kas pensionireform võib Tuleva pensionifondides kogujate tootlust mõjutada? Ei, selle pärast pole tarvis muretseda. Meie raha on investeeritud likviidsetesse varadesse - maailma suurimate ettevõtete ja riikide aktsiatesse ning võlakirjadesse. Kui osa meie fondides kogujaid otsustab oma osakud müüa, on mõju nende hinnale märkamatu. Niisiis: fondi mahu võimalik langus teise samba vabatahtlikuks muutmise tõttu ei kahjusta kuidagi meid, kes me kogumist jätkame.

Ühistu majandustulemusi võib see siiski mõjutada. Kui oluline osa Tuleva fondides kogujatest otsustab teisest sambast lahkuda, laekub vähem tulu valitsemistasudest. Mõju ulatust on raske kavandatava reformi osas täielikku selgust omamata prognoosida, aga pole põhjendamatu eeldada, et Tuleva fondide osakuomanikud pigem jätkavad oma tuleviku jaoks kogumist ka edaspidi. Esiteks, meie fondide kliendid on keskmisest teadlikumad. Nad mõistavad, et tänu madalatele kuludele, tõestuspõhisele investimisstrateegiale ja teise samba maksueelisele on mõistlik Tulevas kogumist jätkata ka siis, kui teine sammas muutub vabatahtlikuks. Teiseks, koos kogudes saame kindlasti ka tulevikus rahvusvaheliste fondivalitsejatega läbi rääkida paremad tingimused kui igaüks eraldi indeksifonde ostes saavutaks.

Igal juhul on tähtis meele pidada, et meie fondides kogujate vara ei ole avatud Tuleva ühistu äririskidele.

Tulevikuplaanid

Nüüd, kus oleme edukalt oma ühised teise ja kolmanda samba pensionifondid käivitanud, on aeg keskenduda organisatsiooni tugevdamisele ja ettevalmistustele järgmisteks strateegilisteks sammudeks. Muudame oma tagatoa efektiivsemaks, automatiseerime olulised operatsioonid, laiendame Tuleva tiimi, valime ühistule uue nõukogu. Aasta teises pooles hakkame analüüsima järgmiste kogumislahenduste loomise võimalusi - näiteks neile, kes soovivad investeerida rohkem kui kolmanda samba maksuvabastuse limiit lubab või kes soovivad kõrvale panna ettevõtlustuluna teenitud raha. Oma toote teeme ikka ainult siis, kui see on oluliselt parem kui täna kättesaadavad võimalused.

Tagatuba efektiivsemaks

Me oleme jätkuvalt Eestis ainus üksnes indeksifondide juhtimisega tegelev fondivalitseja. Tegutseme keskkonnas, mis on tehtud vanade, "käsitsi juhitud" fondide tarbeks. Meie tegevust annab olulisel määral automatiseerida, aga see nõuab koostööd teenusepakkujatega nagu pensionikeskus ja depoopank, samuti

finantsinspeksiooniga. Ka mitmed meie enda seatud reeglid ja protseduurid saab nüüd reaalse kogemuse põhjal paremaks teha.

Arendajad, jälgige meie blogi, Facebook-i lehte ja muid infokanaleid - kindlasti kasutame IT infrastruktuuri ülesehitamisel ka edaspidi sprindi formaati.

Laiendame tiimi

Lisaks Tuleva kolmele töötajale täidavad ühistu arengus võtmerolle ka teised Tuleva liikmetest tippeksperdid - nii ehitame dünaamilist meeskonda, mis peegeldab kaasaegse maailma ja ühistulise ettevõtmise võimalusi ja vajadusi.

Tulevas töötab täna kolm inimest:

- **Mari Kuhi** on meie fondivalitseja juhatuse liige ning ühistu ja fondivalitseja kontrolleri. Mari vastutada on see, et meie majapidamine oleks korraks, tehingud saaksid korrektselt tehtud ning tegevus vastaks igati seaduse ja sisekordadega ettenähtud reeglitele. Mari juhtimisel jõudis 2019. aastal edukalt eesmärgile ka kolmanda samba käivitamise projekt.
- Meedia toimetaja **Kristel Raesaar** arendab Tuleva blogi ja vastutab selle eest, et jagaksime ka sotsiaalmeedias ja muudes infokanalites infot, mis on aus, läbipaistev ja arusaadav.
- Tuleva ühistu juhatuse liige ja fondijuht **Tõnu Peki** ülesandeks on lisaks töö strateegilisele ja igapäevasele korraldamisele meie pensionifondide investeerimisstrateegia elluviimine ning IT arendusprojektide juhtimine.

Lisaks meile andsid eelmisel aastal ühistu arengusse olulise panuse:

- **Kristi Saare** - tuli appi liikmekapitali kogumisel ja aitas eksperdina vastata kolmanda sambaga seotud küsimustele;
- **Liis Aljas** - täitis kontrolleri ülesandeid, sel ajal kui Mari kolmanda samba fondi käivitas;
- **Liis Reinhold** - tegeleb meie ühistu ja fondivalitseja raamatupidamisega;
- **Erko Risthein, Jordan Valdma ja Mairo Käär** - arendavad ja hoiavad töös meie IT infrastruktuuri ja jälgivad, et IT arendussprintide tulemused ka reaalselt tööle saavad;
- **Katrin Vilimaa-Otsing** - aitas läbi viia meie kevadist sotsiaalmeedia teavituskampaniat.

2020. aastal on plaanis igapäevaselt tegutsevasse tiimi vähemalt kaks inimest juurde leida. Töö pikaajalisele investeerimisele keskendunud ühiskondliku mõjuga idufirmas vajab spetsiifilisi teadmisi: me ei eelda, et leiame kohe valmis oskustega spetsialistid. Otsime pigem inimesi, kes on valmis arenema koos Tulevaga. Kõige olulisemad nõudmised meie tänastele ja tulevastele töötajatele on jagatud väärtused ja soov teha mõjusat, visiooniga tööd, õppides pidevalt juurde ning samal ajal vastutades tulemuste ja täpsuse eest ka detailides.

Kui sul on huvi ja eeldused, et töötada Tulevas finants- ja juhtimisanalüüsi või tootearenduse alal, anna endast juba täna märku või hoiame meie blogil ja facebook-i lehel silm peal!

Valime koos Tuleva uue nõukogu

Sel kevadel saavad läbi tänase nõukogu volitused. Tuleva esimene nõukogu alustas tööd siis, kui ühistul oligi ainult 22 asutajaliiget. Nõukogu seab Tuleva strateegilised arendussuunad ja valvab, et igapäevaselt tegutsev tiim neid tulemuslikult ellu viiks.

Asutajaliikmetel on nõukogu valimisel jätkuvalt oluline roll - nemad valivad poole nõukogu liikmetest. See on meie põhikirjaga seatud kindlustuspoliis, et välistada ühistu juhtimise vaenulik ülevõtmine ja algsetest eesmärkidest kõrvale kaldumine.

Teise poole - viis nõukogu liiget - valimisel on hääл igal ühistu liikmel. Samuti on igal ühistu liikmel õigus kandideerida ja kandidaate üles seada. Üleskutse ja juhised kandidaatide üles seadmiseks leiad veebruari alguses liikmetele saadetud e-mailist. Hääletamine toimub elektroonilisel üldkoosolekul ning uus nõukogu tuleb esimest korda kokku mais. Kasuta kindlasti oma õigust ühistu arengus kaasa rääkida!

Tõnu Pekk
Tulundusühistu Tuleva juhatuse liige

Tallinnas, 9. jaanuaril 2020.a.

(1) Kui aega leiad, loe läbi "Laura rikkaks" artikliseeria meie blogis - see on teejuht, kuidas teise ja kolmanda samba abil maksudelt võita ja omale korralik varandus koguda. Alusta siit: <https://tuleva.ee/soovitused/laura-rikkaks-1/>

(2) Tegevusaruande aluseks olevad arvutused koos viidetega allikatele leiad Tuleva blogist <https://tuleva.ee/blogi/> 2019 aastaaruande artikli juurest.

(3) Vaata pikemat põhjendust koos viidetega uuringutele: <https://tuleva.ee/vastused/pensionifondide-tasud/>

(4) Vaata lähemalt: <https://tuleva.ee/kolmanda-samba-slaidipakk/>

(5) Siin toodud number on konsolideeritud ärikasum, ühistu kasumiaruandes on sellele lisatud ka finantstulu. See on meie peamise finantsvara - liikmekapitali eest ostetud pensionifondi osakute - ümberhindlusest tulenev kasum või kahjum. Kuigi 2019. aastal lisas see kasumile tervelt 660 728 eurot, ei maksa sellest numbrist väga elevusse sattuda. Me teame ju, et finantsturud kõiguvad üles ja alla ning selle aasta kasum võib järgmisel aastal vabalt kahjum olla.

(6) Tuleta meelde, millest meie vara tootlus Tuleva fondides sõltub: <https://tuleva.ee/analused/millist-tootlust-on-tulevas-oodata/>

(7) Loe lähemalt: <https://tuleva.ee/seadusandlus/pensionireform-teeb-valjamaksed-korda>

(8) Loe lähemalt: <https://tuleva.ee/uudised/finantsinspeksioon-pensionifondide-kuludest-tuleb-ausalt-raakida/>

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	122 981	9 517	
Nõuded ja ettemaksed	1 045	711	
Kokku käibevarad	124 026	10 228	
Põhivarad			
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	4 805 105	3 069 751	2
Kokku põhivarad	4 805 105	3 069 751	
Kokku varad	4 929 131	3 079 979	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	5 746	5 214	
Kokku lühiajalised kohustised	5 746	5 214	
Kokku kohustised	5 746	5 214	
Omakapital			
Osakapital nimiväärtuses	3 300	3 300	
Kohustuslik reservkapital	330	330	
Muu omakapital	4 205 303	3 234 562	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-26 535	15 553	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	740 987	-178 980	
Kokku omakapital	4 923 385	3 074 765	4
Kokku kohustised ja omakapital	4 929 131	3 079 979	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Muud äritulud	206 938	24 297	5,8
Mitmesugused tegevuskulud	-49 567	-33 150	6
Tööjõukulud	-76 901	-33 234	7
Muud ärikulud	-230	0	
Ärikasum (kahjum)	80 240	-42 087	
Kasum (kahjum) tütarettevõtjatelt	660 728	-136 893	
Intressitulud	19	0	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	740 987	-178 980	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	740 987	-178 980	

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Tulundusühistu Tuleva (edaspidi: ühistu) 2019. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid.

Ühistu on koostanud väikeettevõtja lühendatud aruande. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Tulundusühistu Tuleva ei ole koostanud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, kuna ühistu konsolideeritud näitajad ei ületa raamatupidamise seaduses sätestatud väikese konsolideerimisgrupi tingimusi.

Raha

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse bilansis arvelduskontode jääke.

Tütär- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

Tütarettevõtjat loetakse emaettevõtte kontrolli all olevaks, kui emaettevõtja omab üle poole tütaretevõtja hääleõiguslikest aktsiatest või osadest või on muul moel võimeline kontrollima tütaretevõtja tegevus- ja finantspoliitikat.

Investeeringud tütaretevõttesse kajastatakse konsolideerimata aruandes kapitaliosaluse meetodil.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuded ostjate vastu, viitlaekumised ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Igal bilansipäeval hinnatakse, kas esineb tunnuseid nende finantsvarade väärtuse languse osas. Juhul, kui selliseid tunnuseid esineb, hinnatakse korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad alla nendest eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdiseväärtuseni. Väärtuse langusest tulenevad allahindlused kajastatakse kasumiaruandes kuluna.

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Ettevõtte kui rentnik:

Kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Finantskohustised

Finantskohustised (võlad hankijatele, viitvõlad) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldis kajastatakse juhul, kui ettevõttel lasub enne bilansipäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevalt juriidiline või faktiline kohustus, kohustuse realiseerumine on tõenäoline ja selle summat on võimalik usaldusväärselt mõõta. Muud võimalikud või eksisteerivad kohustised, mille realiseerumine ei ole tõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurus ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, on avalikustatud aastaaruande lisades tingimuslike kohustistena.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikult on moodustatud kohustuslik reservkapital. Reservkapital moodustatakse igaastasest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

Tulud

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel.

Maksustamine

Ettevõtte tulumaks

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Alates 01.01.2015 on dividendidena jaotud kasumi maksumääraks 20/80 väljamakstavalt netosummalt. Alates 2019. aastast on võimalik dividendide väljamaksetel rakendada maksumäära 14/86. Seda soodsamat maksumäära saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga. Kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendimakse arvestamisel on 2018. a esimene arvesse võetav aasta.

Omakapitalipõhised maksed

Ühistu saab teenuseid liikmetelt ja tasub nende eest, väljastades tööpanuseid liikmekapitalis osaluse omandamiseks. Väljastatud tööpanuste õiglane väärtus kajastatakse tööjõukuluna, kui teenus on saadud ning omakapitali (muud reservid) muutusena. Kulude kogusumma määratakse tööpanuse lepingu sõlmimise hetkel vastavalt kokkulepitud tööpanuse suurusele.

Liikmekapital

Tulundusühistu Tuleva liikmekapital on osa omakapitalist (põhikirjas pensionikapital) ja see koosneb järgmistest komponentidest:

- 1) Liikmekapital algväärtuses - kuulub liikmetele, kes panustasid algkapitali. Liikmekapital algväärtuses oli 3 miljonit eurot.
- 2) Aruandeaastal lisandunud liikmekapital tütarettevõtte Tuleva Fondid AS tegevusest - edaspidi hakkab liikmekapitali väärtus sõltuma tütarettevõtte (fondivalitseja Tuleva Fondid AS) raamatupidamislikust väärtusest, mis omakorda koosneb peamiselt kahest muutujast:
 - 2.1. fondivalitsejale kuuluvate pensionifondide osakute turuväärtusest;
 - 2.2. fondivalitseja kogunenud tegevuskasumist (fondivalitseja puhaskasum, millest on maha arvestatud liikmeboonus ning pensionifondide osakute väärtuse muutusest tekkinud kasum/kahjum), mida arvestatakse kord kuus.
 Kord aastas, peale ühistu ja fondivalitseja majandustulemuste kinnitamist, kannab ühistu fondivalitseja tegevuskasumi iga liikme (kes on liikmekapitali panuse andnud) täiendava panusena liikmekapitali vastavalt iga liikme proportsioonile liikmekapitalis. Kord viie aasta tagant otsustab üldkoosolek, kas kogunenud tegevuskasum liikmetele dividendidena välja maksta.
- 3) Liikmeboonus - liikme osa kasumist, mille suurus vastab 0,05% liikmele kuuluvate fondivalitseja poolt valitsetavate fondide osakute keskmisest väärtusest majandusaastal. Liikmeboonus on samuti osa kasumist, mille ühistu suunab igal aastal liikmekapitali ning mida ühistu võib kord viie aasta tagant liikmetele välja maksta, kui üldkoosolek nii otsustab.
- 4) Tööpanustest tekkinud liikmekapital - kuulub liikmetele, kes on ühistu heaks teinud tööd, mille eest neile ei maksta palka, vaid liige saab tööpanuse näol lepingulise võimaluse volitada ühistut tegema kolme aasta möödumisel liikme nimel täiendav sissemaks pensionikapitali lepingus toodud alustel ja summas.

Lisa 2 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad (eurodes)

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Tütarettevõtja registrikood	Tütarettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2018	31.12.2019
14118923	Tuleva Fondid AS	Eesti	Pensionifondide valitsemine	100	100

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon:				
Tütarettevõtja nimetus	31.12.2018	Omandamine	Kasum(kahjum) kapitaliosaluse meetodil	31.12.2019
Tuleva Fondid AS	3 069 751	1 074 626	660 728	4 805 105
Kokku tütarettevõtjate aktsiad ja osad, eelmise perioodi lõpus	3 069 751	1 074 626	660 728	4 805 105

Muud muutused summas 1 074 626 eurot on maksed tütarettevõtte täiendavasse reservkapitali. Sellest 1 040 903 eurot moodustasid liikmete poolt 2019. aasta alguses tehtud täiendavad sissemaksed ühistu liikmekapitali ning 33 723 eurot moodustas 2019. aastal tööpanuste eest tehtud Tuleva veebirakenduse arendus, mis anti täiendava reservkapitali sissemaksena üle ühistu fondivalitsejale.

Lisa 3 Tingimuslikud kohustised ja varad

(eurodes)

Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtjast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahvi. Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõttele olulise täiendava maksusumma.

Lisa 4 Osakapital

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Osakapital	3 300	3 300

Lisaks osakapitalile on omakapitali all kajastatud muu omakapital summas 4 205 303 eurot, mis koosneb järgmistest kirjetest:

- 1) 4 038 903 eurot - liikmete poolt tehtud sissemaksed liikmekapitali (millest on maha lahutatud liikmekapitali väljamaksed liikme surma korral)
- 2) 240 719 eurot - tööpanustest tekkinud liikmekapital
- 3) 29 631 eurot - 2017 ja 2018 aasta eest kogunenud liikmeboonus
- 4) -103 950 - ühistule kuuluva fondivalitseja eelmiste perioodide tulem

Lisa 5 Muud äritulud

(eurodes)

	2019	2018
Litsentsitasud	20 000	15 000
Liitumistasud	186 538	28 700
Liikmeboonus 2018 a eest	0	-20 253
Muud	400	850
Kokku muud äritulud	206 938	24 297

Liikmeboonust jaotatakse kasumi jaotamise otsuse alusel. 2018. aastal oli ühistu kahjumis, kuid juhatus otsustas siiski ka 2018 aasta eest liikmeboonust jagada ning seetõttu tehti seda erandkorras vähendades äritulusid. Liikmeboonus 2019. aasta eest jagatakse välja käesoleva aastaaruande ning selle juurde kuuluva kasumi jaotamise otsuse kinnitamisega TÜ Tuleva üldkoosoleku poolt.

Lisa 6 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2019	2018
Teavitustegevuse kulud	19 873	17 190
Üür ja rent	9 660	5 936
Maksekeskuse teenustasud	6 228	1 377
Liikmehalduse kulud	5 338	0
Audit ja raamatupidamine	4 840	5 180
Meediamonitooring	1 800	369
Tõlkekulud	144	917
Koolituskulud	668	0
Mitmesugused bürookulud	0	1 055
Muud	1 016	1 126
Kokku mitmesugused tegevuskulud	49 567	33 150

Lisa 7 Tööjõukulud

(eurodes)

	2019	2018
Palgakulu	19 075	15 109
Sotsiaalmaksud	6 144	4 911
Tööpanuse kulu	51 682	13 214
Kokku tööjõukulud	76 901	33 234

Keskmine töötajate arv lõppenud majandusaastal oli 0.5 (2018 aastal 0.5).

Lisa 8 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2019		31.12.2018	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Tütarettevõtjad	584	817	139	0

Kaupade ja teenuste ostud ja müügid

	2019		2018	
	Kaupade ja teenuste ostud	Kaupade ja teenuste müügid	Kaupade ja teenuste ostud	Kaupade ja teenuste müügid
Tütarettevõtjad	0	20 000	0	15 000

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2019	2018
Juhatus- ja nõukogu liikmete tööpanused	0	0

Tööpanuse kulude kohta on täiendav informatsioon toodud lisades 4 ja 7.

Tütarettevõttele tehtud müükide kohta on täiendav informatsioon toodud lisas 5.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 07.02.2020

Tulundusühistu Tuleva (registrikood: 14041764) 01.01.2019 - 31.12.2019 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
TÕNU PEKK	Juhatuse liige	07.02.2020
PRIIT LEPASEPP	Juhatuse liige	07.02.2020

SÖLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Tulundusühistu Tuleva liikmetele

Arvamus

Meie arvates kajastab lühendatud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistel osades õiglaselt Tulundusühistu Tuleva (Ettevõtte) finantsseisundit seisuga 31. detsember 2019 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemuste kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Meie poolt auditeeritud Ettevõtte lühendatud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- bilanssi seisuga 31. detsember 2019;
- kasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- lühendatud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad olulisi arvestuspõhimõtteid ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses lühendatud raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamus avaldamiseks.

Oleme Ettevõttest sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitoritegevuse seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitoritegevuse seaduse eetikanõuetele.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest, mis sisaldub majandusaasta aruandes lisaks lühendatud raamatupidamise aastaaruandele ja meie audiitori aruandele.

Meie arvamus lühendatud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamus.

Lühendatud raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi lühendatud raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmisega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab lühendatud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta lühendatud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Lühendatud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Ettevõtte jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Ettevõtte finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeaudiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas lühendatud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt lühendatud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et lühendatud raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamus avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, väärarvestuste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduuri sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamus Ettevõtte sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Ettevõtte jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud lühendatud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Ettevõtte tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame lühendatud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas lühendatud raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Ettevõtte valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

Lauri Past
Vandeauditor, litsents nr 567

Kristi Ziugov
Vandeauditor, litsents nr 650

AS PricewaterhouseCoopers
Tegevusluba nr 6
Pärnu mnt 15, 10141 Tallinn

7. veebruar 2020

Audiitorite digitaalallkirjad

Tulundusühistu Tuleva (registrikood: 14041764) 01.01.2019 - 31.12.2019 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
LAURI PAST	Vandeaudiitor	07.02.2020
KRISTI ZIUGOV	Vandeaudiitor	07.02.2020

Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2019
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-26 535
Aruandeaasta kasum (kahjum)	740 987
Kokku	714 452
Jaotamine	
Muu omakapital	660 728
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	53 724
Kokku	714 452

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6445100
E-posti aadress	tuleva@tuleva.ee